

Kvetárka všežravá

Kvetárka všežravá (*Delia platura*) je rozšírená celosvetovo. Škodlivý organizmus patrí do triedy hmyz (*Insecta*). Medzi hostiteľské rastliny zaradujeme čeľade kapustovité (*Brassicaceae*) a tekvicovité (*Cucurbitaceae*), ale aj cibuľoviny, fazuľu a kukuricu.

Larvy poškodzujú hlavne mladé klíčiace rastliny. Poranené rastliny alebo ich časti môžu ľahko podliehať hnilobe. Poškodené bývajú časti rastlín, ktoré sa nachádzajú pod povrchom pôdy. Tam larvy vytvárajú chodbičky na klíčiacych semenách, klíčnych listoch a mladých rastlinách. Za najškodlivejšiu je považovaná prvá generácia, larvy nasledujúcich generácií škodia na spodných častiach rastlín. Riziko poškodenia sa môže zvýšiť v prípade, ak sú v čase klíčenia nižšie teploty alebo semená sú zasiate veľmi hlboko.

Imágo (dospelý jedinec) má veľkosť 4-6 mm. Larva je priesvitná, belavá a dlhá 6-8 mm. Pupárium je žltohnedé s dĺžkou 4-5 mm. Prezimujú kukly škodcu v hĺbke 7-10 cm. Imága sa vyskytujú koncom apríla a začiatkom mája. Samičky kladú po oplodnení lesklobiele vajíčka jednotlivo (30-100 vajíčok v rozmedzí jedného mesiaca) na pôdu alebo do pôdy v blízkosti hostiteľských rastlín väčšinou pri vlhších miestach. V prípade, ak pôda rýchlo vysychá, vajíčka môžu zahynúť. Larvy sa následne liahnu približne za 2-6 dní. Potom zaliezajú do pôdy a vžierajú sa do rastlín (predovšetkým mäkkých častí). Dokážu sa živiť aj saprofyticky. Kuklia sa v pôde v hĺbke približne 2-4 cm po 12-16 dňoch. Druhá generácia kvetárky sa liahne v júni a júli, tretia v auguste, septembri a októbri a kukly tretej generácie prezimujú.

V rámci ochranných opatrení môžeme využiť hnojenie maštal'ným hnojom. Dôležité je zaoberať ho v čom najkratšom čase, lebo láka samičky na kladenie vajíčok. Vhodné na hnojenie je využívať zrelý kompost. Dobrá predsejbová príprava pôdy a optimálny termín výsevu znížia intenzitu škodlivosti lariev. Odporúča sa nesadiť sadenice hostiteľských rastlín do vlhkej a studenej pôdy. Pôdu, ktorá sa využíva na sejbu a výsadbu je potrebné spracovať a počkať 10-14 dní. Vývinové štádia škodcu sú požívané niektorými druhmi chrobákov, na pupáriách parazitujú entomopatogénne háďatka.

V rámci chemickej ochrany sú autorizované/povolené nasledujúce prípravky na ochranu rastlín, a to insekticídy Delmetros 100 SC, Deltik 100 SC (oba účinná látka deltamethrin) určené pre profesionálneho používateľa na uhorky a cukety a bioagres Nema-Care (nematódy *Steinernema carpocapsae* a *Steinernema feltiae*), ktorý je dostupný aj v malospotrebitel'skom balení, vhodný pre záhradkárov, určený je na ošetrovanie strukovín a kapustovej zeleniny.

Pre správne použitie všetkých prípravkov je nevyhnutné sa riadiť pokynmi, ktoré sú uvedené na ich etiketách.

Ing. Maroš Lučaj
ÚKSÚP – OOR
24.06.2024